

**ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

**ЭРҮҮЛ МЭНД, СПОРТЫН ЯАМНЫ ЭРХЛЭХ АСУУДЛЫН ХҮРЭЭНИЙ БАЙГУУЛЛАГУУДЫН
2015 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**
Аудитын код: УАГ-САГ/2016/27/СТА-ТЕЗ

Нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсвэл дараах хаягаар харилцана уу:

УАГ-ын Санхүүгийн аудитын газрын дарга С.Энхзаяа
Утас: 261663
Цахим хаяг: enkhzayas@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ч.Болд
Утас: 261885
Цахим хаяг: boldch@audit.gov.mn

Аудитор: Р.Цолмон
Утас: 261628
Цахим хаяг: tsolmonr@audit.gov.mn

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
Засгийн газрын IV байр
Бага тойруу 3
Чингэлтэй дүүрэг
Улаанбаатар 15160
Цахим хаяг: www.audit.mn

АУДИТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ АУДИТОР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:62-26-32-30

2016.04.25 № 710
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5, Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2-т заасны дагуу Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, төсвийн гүйцэтгэлийн нэгтгэсэн тайлан болон холбогдох бусад тайлбар тодруулга бүхий санхүүгийн тайланд аудит хийв.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Эрүүл мэнд, спортын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч нь Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлд заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайлангууд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт (УСНББОУС), түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлэгдсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитыг Аудитын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журмын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр стандарт, журмын шаардлага нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэх явдал болно.

Аудитаар санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем, тэдгээрийг дэмжих нотлох зүйлийг сорилын үндсэн дээр шалгаж, удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг үнэлж цэгнэн, санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулгыг үнэлсэн.

1. Эрүүл мэнд, спортын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч нь төсвийн 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа Үндэсний аудитын газарт 2016 оны 4 дүгээр сарын 05-нд 1а/1388 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна. Тус санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 6 төрийн өмчит аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайланг нэгтгээгүй нь Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх

\\10.10.10.20\Bichig_Kheregl\Yawsan_Bichig\2016\0425SAG111.Docx

073859

журам"-ын 3 дугаар зүйлийн 3.1-д "...төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь санхүүгийн тайлагналын зорилгоор хяналтанд байгаа төсөвт байгууллага, төсөл сан, төрийн сан, төрийн болон орон нутгийн өмчит бүх байгууллагуудын санхүүгийн тайланг нэгтгэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг толилуулна" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэж заасны дагуу Эрүүл мэнд, спортын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч нь 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн залруулсан тайланг 2016 оны 4 дүгээр сарын 21-ний 1а/1682 тоот албан бичгээр Үндэсний аудитын газарт дахин ирүүлсэн. Тус санхүүгийн нэгтгэсэн залруулсан тайлан нь өмнөх хуулийн хугацаанд ирүүлсэн тайлангаас санхүүгийн байдлын тайлан нь нийт 64,072.8 сая төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлэгдсэн нь материаллаг байдлын тогтоосон түвшингөөс 53,557.9 сая төгрөгөөр илүү байна.

2. Залруулсан санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд гадаад зээлийн болон тусламжийн дансдын үлдэгдлийг санхүүгийн тайлангийн тодруулгад бүрэн тусгаагүй нь Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам"-ын 4.2.3-т "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хөрөнгө, өр төлбөр, өмч, орлого, зардлын зүйлсийг тохируулсны дараа нэгтгэсэн дүнг гарган тайлагнана", мөн журмын 4.4-т "Төсвийн ерөнхийлөн захирагч болон түүний харьяа байгууллагуудын хооронд хийгдсэн устгагдсан ажил, гүйлгээг маягт 1-ийн 1.1, 1.2-ын дагуу баталгаажуулан санхүүгийн тайланд хавсарган ирүүлнэ" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна. Засгийн газрын нөөц хөрөнгийн дүн, улсын төсвөөс авсан санхүүжилтийн буцаан төвлөрүүлэлтийн дүнг тус тус зөрүүтэй тайлагнасан нь Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын стандарт 1-ийн хавсралт А-д "Үнэн зөв", "Иж бүрэн", "Тохиолдсон байх", "Үнэлгээ" гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Аудитаар илрүүлсэн дээрх зөрчлүүд нь Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын стандарт 1, Аудитын Олон Улсын стандарт 505, санхүүгийн тайлангийн батламж мэдэгдэл, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4, Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан журмын холбогдох заалтуудтай тус тус нийцэхгүй байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлт

Дээр дурдсан зөрчлийн санхүүгийн тайланд үзүүлж болзошгүй нөлөөллийг эс тооцвол Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт болон төсвийн гүйцэтгэлийн нэгтгэсэн тайланг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, аргачлал, журмын дагуу материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн, шударга илэрхийлсэн байна.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ АУДИТОР

АЗАНГАД

\\10.10.10.20\Bichig_Kherel\Yawsan_Bichig\2016\0425SAG111.Docx

Аудитын тайлан

Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл

Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5, Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2 дугаар зүйлд заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан ҮАГ-САГ/2015/27-СТА-ТЕЗ-д аудит хийлээ.

Аудитыг Төсвийн тухай, Төрийн аудитын тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиуд болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжийн хүрээнд Аудитын олон улсын стандартын зарчмуудад нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд боловсруулсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандарт (УСНББОУС), түүнд нийцүүлэн гаргасан улсын төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Эрүүл мэнд, спортын яамны удирдлага санхүүгийн тайлангаа УСНББОУС, түүнд нийцүүлсэн Сангийн сайдын баталсан холбогдох журмууд, төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, програм хангамжийн дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Тухайн санхүүгийн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС-тай нийцүүлж материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг 2015 оны 4 дүгээр сарын 05-нд Үндэсний аудитын газарт ирүүлсэн байна.

Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн санхүүгийн тайлангийн аудитыг 2016 оны 4 дүгээр сарын 05-наас 2016 оны 4 дүгээр сарын 22-ны хооронд хийхээр төлөвлөн Үндэсний аудитын газрын Санхүүгийн аудитын газрын Орон нутгийн аудитын албаны аудитор Р.Цолмон хэрэгжүүлэв.

Үндэсний аудитын газар аудитыг батлагдсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн хүрээнд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2016 оны 4 дүгээр сарын 25-нд Эрүүл мэнд, спортын сайдын үүрэг гүйцэтгэгчид гардуулна.

Байгууллагын хууль, эрх зүйн орчин

Эрүүл мэнд, спортын яамны удирдлага нь Монгол Улсын “Төсвийн тухай”, “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай” хууль болон бусад хууль эрх зүйн хүрээнд үйл ажиллагаа явуулж байна.

Тайлант онд тухайн байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг гол хууль, тогтоомж, түүнд нийцүүлэн гарсан журам, зааварт өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа

Монгол Улсын Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлд: “Эрүүл мэндийн байгууллагын тогтолцоо нь нийгмийн эрүүл мэндийн, эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний, эм хангамжийн, анагаах ухааны боловсрол, эрдэм шинжилгээ, сургалтын үйл ажиллагаа хариуцсан төрийн, хувийн хэвшлийн, холимог өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас бүрдэнэ” гэж эрүүл мэндийн байгууллагын тогтолцоог тодорхойлсон байна.

Мөн шударга өрсөлдөөн, сонголтонд суурилсан, аюулгүй, чанартай эрүүл мэндийн оношилгоо, эмчилгээ, үйлчилгээ авах боломжийг иргэн бүрт олгох олон улсын стандартад нийцсэн нөхцлийг бүрдүүлэх явдал мөн гэж эрүүл мэндийн байгууллагын зорилтыг тодорхойлсон байна.

Монгол Улсын Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1.8-д “Засгийн газрын гишүүн холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагын болон түүнд хууль тогтоомжоор харьяалуулсан бусад байгууллагын төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үүрэг гүйцэтгэнэ” гэж заасны дагуу Эрүүл мэнд, спортын сайд дээрх үүргийг гүйцэтгэж байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай холбоотой хууль эрх зүйн баримт бичгийг судалсан бөгөөд санхүүгийн үйл ажиллагаанд Төсвийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиудыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Эрүүл мэнд, спортын сайдын 2015 оны төсвийг Сангийн яамны төрийн сангаас олгосон байна. Мөн үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүждэг байна. Эрүүл мэнд, спортын яамны үйл ажиллагааны талаар (ТАБ-СТА-А-1) маягтад тодорхой тусгасан байна.

Материаллаг байдал

Аудитын төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2015 оны жилийн эцсийн тайланд толилуулсан нийт зардлын 2.0 хувиар тооцож 10,514.9 сая төгрөгөөр тогтоов. Төлөвлөлтийн шатанд шинж чанарын болон орчин нөхцлийн хувьд материаллаг алдаа илэрсэнгүй.

Аудитын шалгуур үзүүлэлт, аудитын арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим, хяналтын сорил болон нарийвчилсан горим, түүний үр дүн

Аудит хийхэд Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг шалгуур болгон ашиглав.

Аудитаар Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд дүгнэлт өгөх үүднээс удирдлагын бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд төсвийн дансдын уламжлалт болон хяналтын эрсдлийг тогтоон тухайн байгууллагын зүгээс тавьж буй дотоод хяналтыг үнэлж баримтжууллаа. (ТАБ-СТА-А-5)

Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглагдаж байгаа компьютерийн системийн үйл ажиллагаатай асуулга явуулах

аргаар танилцан түүний нарийн төвөгтэй байдлын үнэлгээг хийхэд бага буюу мэдээллийн технологийн мэргэжилтэн оролцуулах шаардлаггүй гэсэн үнэлгээ авсан тул аудитыг шууд гүйцэтгэлээ.

Эрүүл мэнд, спортын сайдын төсвийн багцын санхүүгийн үйл ажиллагааг бүртгэх, хянах, боловсруулах үйл ажиллагааг санхүүгийн програмаар боловсруулан санхүүгийн тайлан бэлтгэх аргачлалын дагуу санхүүгийн тайланг гаргасан байна.

Дотоод хяналт

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хийсэн.

Эрүүл мэнд, спортын яамны дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үед “Дунд” гэж тооцсон ба дахин хянахад дотоод хяналт “Дунд” байна.

Төсвийн орлого, зардлын гүйцэтгэл, түүний талаарх тайлбар

Эрүүл мэнд, спортын яамны 2015 оны батлагдсан төсвийн сар, улирлын хуваарийг яамны Төрийн нарийн бичгийн даргаар хянуулж, батлагдсан төсвийн хүрээнд Төрийн сангийн харилцах дансаар дамжуулан санхүүжигдсэн ба төсвийн хүрээний мэдэгдлийг боловсруулах, төсвийн санхүүжилтийн гүйцэтгэлийг хангах, төсвийн зардлын төрөл зүйлээр хуваарилан гүйцэтгэлд нь хяналт тавин ажилласан байна.

Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар улсын төсвөөс урсгал зардалд 352,482.2 сая, хөрөнгийн зардалд 38,878.6 сая төгрөгийн эх үүсвэртэй ажилласан байна.

Урсгал санхүүжилтээс өндөр насны тэтгэвэр тэтгэмжийн зардал 3,077.7 сая төгрөг, хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчидад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг 1,172.8 сая төгрөг, спортын уралдааны тэмцээний зардал 420.0 сая төгрөгийг Төв төрийн сангаас дутуу санхүүжүүлжээ.

Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн шийдвэр, үйл ажиллагаа ил тод, нээлттэй, ойлгомжтой байх, түүнд олон нийт хяналт тавих мэдээллийн тогтолцоог хангах зорилтын хүрээнд (shilendans.gov.mn) вэб хуудсанд шилэн дансыг байршуулсан байна.

МУ-ын Засгийн газрын 2015 оны 9 дүгээр сарын 14-ны хуралдааны тэмдэглэлд шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангалтгүй зохион байгуулж, тайлан мэдээг тогтоосон хугацаанд бүрэн гүйцэт тайлагнаагүй Эрүүл мэнд, спортын яамны Төрийн нарийн бичгийн даргад албан тушаалын цалингийн хэмжээг 1 сарын хугацаагаар 20 хувь бууруулах шийтгэл ногдуулахыг сайд асан Г.Шийлэгдамбад үүрэг болгосон байна. Үүний дагуу ЭМСС /хуучнаар/-ын 2015 оны 398 дугаар тушаалын дагуу ТНБД асан Г.Ганчимэгт дээрх сахилгын шийтгэлийг ногдуулсан байна.

Олж тогтоосон гол эрсдэлүүд, түүний үр дагавар

ЭМСС-ын 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийх төлөвлөгөөгөөр төлөвлөлтийн шатанд 6 дансанд эрсдэл байж болзошгүй гэж тогтоосны дагуу нарийвчилсан сорилын аргаар ажиглалт, тулган баталгаажуулах, харьцуулах зэрэг сорилуудыг хийж гүйцэтгэлээ.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын төлөвлөлтийн үе шатыг 10, гүйцэтгэлийн үе шатыг 9, тайлагналын үе шатыг 7 ажилбараар тус тус гүйцэтгэж СТАУС програмд оруулж, холбогдох албан тушаалтнуудаар хянууллаа.

Мөн үйлчлүүлэгчээс авсан судалгаа, тоон мэдээлэл, тайлбар, нотлох баримтуудыг тусгайлан ажлын баримтаар програмд орууллаа.

Гол, онцлог гүйлгээний талаарх (тохиромжтой бол) тайлбар

ЭМСС-ын 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэдгийг түүнийг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, аудитын явцад санхүүгийн тайланд нөлөөлөхүйц хэмжээний мөнгөн хөрөнгө, үндсэн хөрөнгө, бараа материал, авлага, өр төлбөрийн дансны ажил гүйлгээ, үлдэгдэл, тооцооллуудыг түүвэрлэн шалгалаа.

Аудитаар илрүүлсэн гол зөрчлүүд, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн талаар

Эрүүл мэнд, спортын сайдын 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд ЭМСС-ын шууд харьяа 24 байгууллага, Нийслэлийн эрүүл мэндийн харьяа 22 байгууллага, орон нутаг дахь Эрүүл мэндийн газар, Нэгдсэн эмнэлэг, Зооноз өвчин судлалын үндэсний төв, сум дундын эмнэлэг зэрэг 108 байгууллага, Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн 44 байгууллага, 3 төсөл, хөтөлбөр, Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжийн 5 нийт 206 Төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэн байна.

Үүнд: ЭМСС-ын 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгэгдсэн байгууллагуудын 64.1 хувьд нь аудитад хамрагдсан байна. Нийт аудитад хамрагдсан байгууллагуудын 8.3 хувьд нь ҮАГ, 33.3 хувьд нь аймаг, нийслэлийн Аудитын газар, 22.5 хувьд нь хараат бус аудитын компани аудит хийж 97.4 хувьд нь “Зөрчилгүй”, 2.4 хувьд нь “Хязгаарлалттай”, 0.2 хувьд нь “Сөрөг” санал дүгнэлт өгсөн байна.

Тайлант онд ЭМСС-д 616,389.4 сая төгрөгийн төсөв батлагдсаны 8.3 хувьд нь ҮАГ, 33.3 хувьд нь аймаг, нийслэлийн Аудитын газар, 22.5 хувьд нь хараат бус аудитын компани, 10.2 хувьд нь түүвэрт хамрагдсан, 1.4 хувьд нь аудитын итгэл үзүүлсэн, 18.4 хувьд нь тусгай шилжүүлгийн байгууллагууд, үлдсэн 5.9 хувьд нь аудит хийгдээгүй байна.

Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалын дагуу “Монгол-Солонгосын Дорнын анагаах ухааны төв” Төрийн өмчит төсөвт албан газар, “Оргил рашаан сувилал” ТӨХК, “Био бэлдмэлийн үйлдвэр” ААТҮГ, “Булган аймгийн Хангал сумын спортын бэлтгэл сургалтын төв” УУААТГ, “Буянт ухаа спортын ордон” ААТҮГ гэх зэрэг байгууллагуудын санхүүгийн тайлан ЭМСС-ын төсвийн багцын санхүүгийн тайланд нэгтгэгдэн тайлагнагдсан байна. Харин Техник спортын төв ТӨҮГ-ын статусыг шүүхээр шийдвэрлэх шатандаа явж байгаа тул тус байгууллагын санхүүгийн тайлан ЭМСС-ын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгэгдээгүй болно.

Аудитын явцад материаллаг хэмжээний дараах алдаа илэрсэн байна.Үүнд:

1.Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудаас 11 төсвийн шууд захирагч Булган аймгийн Хангал сумын спортын бэлтгэл сургалтын төв, Шим тэжээл, хоол судлалын үндэсний лаборатори, Хоол тэжээл, шим судлалын лаборатори, Хор судлалын лаборатори, Эмийн сорилтын лаборатори, Үндэсний оношлогоо, эмчилгээ болон Эрүүл мэндийн хөтөлбөр-IV,IV+,V төслүүд, Глобал сангийн буцалтгүй тусламжаар хэрэгжиж байгаа Сүрьеэгийн, ЭМ-ийн тогтолцоог бэхжүүлэх, ДОХ-ын төслийн санхүүгийн тайланг аудитад хамруулалгүй ЭМСС-ын санхүүгийн тайланд нэгтгэгдсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-ийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-ийн дагуу аудитад хамруулах арга хэмжээ авч байх талаар зөвлөмж өгөх.

2.Эрүүл мэнд, спортын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч нь төсвийн 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа Үндэсний аудитын газарт 2016 оны 4 дүгээр сарын 05-нд 1а/1388 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна. Тус санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 6 төрийн өмчит аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайланг нэгтгээгүй нь Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ын 3 дугаар зүйлийн 3.1-д “...төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь санхүүгийн тайлагналын зорилгоор хяналтанд байгаа төсөвт байгууллага, төсөл сан, төрийн сан, төрийн болон орон нутгийн өмчит бүх байгууллагуудын санхүүгийн тайланг нэгтгэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг толилуулна” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэж заасны дагуу Эрүүл мэнд, спортын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч нь 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн залруулсан тайланг 2016 оны 4 дүгээр сарын 21-ний 1а/1682 тоот албан бичгээр Үндэсний аудитын газарт дахин ирүүлсэн. Тус санхүүгийн нэгтгэсэн залруулсан тайлан нь өмнөх хуулийн хугацаанд ирүүлсэн тайлангаас санхүүгийн байдлын тайлан нь нийт 64,072.8 сая төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлэгдсэн нь материаллаг байдлын тогтоосон түвшингөөс 53,557.9 сая төгрөгөөр илүү байна.

Шийдвэрлэсэн: Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийг мөрдөж ажиллах, Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ыг баримтлан ажиллах талаар зөвлөмж өгөх.

3.Залруулсан санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд гадаад зээлийн болон тусламжийн дансдын үлдэгдлийг санхүүгийн тайлангийн тодруулгад бүрэн тусгаагүй нь Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ын 4.2.3-т “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хөрөнгө, өр төлбөр, өмч, орлого, зардлын зүйлсийг тохируулсны дараа нэгтгэсэн дүнг гарган тайлагнана”, мөн журмын 4.4-т “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч болон түүний харьяа байгууллагуудын хооронд хийгдсэн устгагдсан ажил, гүйлгээг маягт 1-ийн 1.1, 1.2-ын дагуу баталгаажуулан санхүүгийн

тайланд хавсарган ирүүлнэ” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна. Засгийн газрын нөөц хөрөнгийн дүн, улсын төсвөөс авсан санхүүжилтийн буцаан төвлөрүүлэлтийн дүнг тус тус зөрүүтэй тайлагнасан нь Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын стандарт 1-ийн хавсралт А-д “Үнэн зөв”, “Иж бүрэн”, “Тохиолдсон байх”, “Үнэлгээ” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ыг баримтлан ажиллах талаар зөвлөмж өгөх.

4.ЭМСС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар нийт 39,262.9 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрсний 63.8 сая төгрөгийн зөрчилд 59 төлбөрийн акт, 1,420.3 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах 39 албан шаардлага өгсөн бөгөөд аудитын явцад 13,306.9 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 236.4 сая төгрөгийн зөрчилтэй холбогдуулан 11 албан тушаалтанд хариуцлага тооцох санал өгч, 29 төсөвт байгууллагад “Хязгаарлалттай”, 1 байгууллагад “Сөрөг” санал, дүгнэлт өгсөн байна. Аудитын явцад 23,952.5 сая төгрөгийн алдаа, зөрчлийг арилгах талаар 235 зөвлөмж өгсөн байна. Энэ нь Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудад дээрх зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 14.2.10-д “Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.1-д “.....санхүүгийн тайлангийн аудитаар хязгаарлалттай, сөрөг санал, дүгнэлт авсан.....албан тушаалтанд холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлагыг төрийн аудитын байгууллагаас эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ” гэсэн заалтыг үндэслэн “Хязгаарлалттай” аудитын дүгнэлт авсан байгууллагуудын холбогдох албан тушаалтнуудад хариуцлага тооцох, дотоод аудитыг сайжруулж, аудитаар өгсөн зөвлөмж, акт, албан шаардлагыг биелүүлэн ажиллах талаар зөвлөмж өгөх.

5.Хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээний санхүүгийн аудитын явцад ЭМСС-ын 2015 оны 101 дүгээр тушаалын дагуу техник хяналтын 265.8 сая төгрөгийн зардлыг зарцуулах тушаалаар 74.8 сая төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна. Үүнд: Тавилга, эд хогшлын зардалд 57.4 сая төгрөг, барилгын засварын тохижилтын зардалд 17.4 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн: Төсвийн тухай хуулийг мөрдөж хэрэгжүүлж ажиллах талаар зөвлөмж өгөх.

Материаллаг бус дараах зөрчил илэрсэн байна. Үүнд:

1.Төсвийн ерөнхий нягтлан бодогч тайлант онд 3 удаа солигдсоноос шалтгаалан ЭМСС-ын 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан 3 удаа засагдаж 2016 оны 4 дүгээр сарын 21-нд залруулсан санхүүгийн тайланг ирүүлсэн. Энэ нь санхүүгийн тайланг үнэн зөв илэрхийлэхэд учир дутагдалтай байсан.

Шийдвэрлэсэн: Цаашид санхүүгийн багыг тогтвор суурьшилтай ажиллахад анхаарч ажиллах талаар зөвлөмж өгөх.

2.ЭМСС-ын төсвийн багцын 2014 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд УАГ-аас 7 зөвлөмж өгсөн боловч аудитын явцад зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүйгээс тайлант онд дахин зөрчил давтагдан гарч байгаа нь тус яамнаас харьяа байгууллагад тавих хяналт сул байгаатай холбоотой байна.

Шийдвэрлэсэн: Өмнөх санхүүгийн аудитын зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн санаачлагатай ажиллах талаар зөвлөмж өгөх.

Залруулагдаагүй алдаануудын талаарх тайлбар

Аудитын явцад нийт 13,306.9 сая төгрөгийн ажил гүйлгээг стандартын дагуу залруулж, 90,103.6 сая төгрөгийн алдааг залруулах боломжгүй байна.

Анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

ЭМСС-ын төсвийн багцын 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд аудит хийхэд санхүүгийн ажилтнууд солигдсноос аудит хийхэд хүндрэл учруулж байлаа.

Дараагийн аудитаар авч үзэх асуудлууд

ЭМСС-ын төсвийн багцын 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитын явцад гүйцээж мөшгин шалгаж амжаагүй асуудал нь тус сайдын харьяа байгууллагуудын Арилжааны банкин дах төгрөг болон валютын дансны зөвшөөрлийг цаг хугацаа богино байгаагаас нэг бүрчлэн хянах боломжгүй байлаа.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл

ЭМСС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар нийт 39,262.9 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрсний 63.8 сая төгрөгийн зөрчилд 59 төлбөрийн акт, 1,420.3 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах 39 албан шаардлага өгсөн бөгөөд аудитын явцад 13,306.9 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 236.4 сая төгрөгийн зөрчилтэй холбогдуулан 11 албан тушаалтанд хариуцлага тооцох санал өгч, 29 төсөвт байгууллагад “Хязгаарлалттай”, 1 байгууллагад “Сөрөг” санал, дүгнэлт өгсөн байна. Аудитын явцад 23,952.5 сая төгрөгийн алдаа, зөрчлийг арилгах талаар 235 зөвлөмж өгсөн байна.

Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

ЭМСС-ын төсвийн багцын 2014 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд УАГ-аас 7 зөвлөмж өгсөн боловч аудитын явцад зөвлөмжийн биелэлтийг хэрэгжүүлээгүйгээс биелэлтийг тооцох боломжгүй байлаа.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлт

Дээрх дурдсан зөрчлийн санхүүгийн тайланд үзүүлж болзошгүй нөлөөллийг эс тооцвол Эрүүл мэнд, спортын сайдын төсвийн багцын 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн нэгтгэсэн тайланг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай

Эрүүл мэнд, спортын яамны эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын
2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, аргачлал, журмын дагуу
материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн, шударга илэрхийлэгдсэн байна.

МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Тэргүүлэх ач холбогдол № 1 зүйлс:

Асуудал 1

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Асуудал 2

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Асуудал 3

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Асуудал 4

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Асуудал 5

Хөрөнгө оруулалт

Асуудал 6

Боловсон хүчин

Асуудал 7

Зөвлөмжийн биелэлт

МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Үндэсний аудитын газар аудитын явцад илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг Эрүүл мэнд, спортын яамны удирдлагад зориулж бэлтгэсэн бөгөөд түүнд хяналтын сул тал, горимыг өөрчлөх замаар хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг өглөө.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АОУС-ын дагуу хийгддэг ТАБ-ын аудитын горимоос урган гарсан болно. Бидний хэрэгжүүлсэн горим, сорил нь санхүүгийн тайлангийн санал дүгнэлт гаргахад зориулагдсан.

Тиймээс аудитын зөвлөмж нь дахин хяналт хийх үеийн нөхцөл байдлын талаархи бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг тусгаж байгаа болно.

Төрийн аудитын байгууллага энэхүү зөвлөмжийг та бүхний бүртгэл, тайлагнал, хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулах зорилготой бөгөөд харин зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан ЭМСЯ-ны санхүүгийн холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АСУУДАЛ 1: САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

ТЭРГҮҮЛЭХ АЧ ХОЛБОГДОЛ №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудаас 11 төсвийн шууд захирагч Булган аймгийн Хангал сумын спортын бэлтгэл сургалтын төв, Шим тэжээл, хоол судлалын үндэсний лаборатори, Хоол тэжээл, шим судлалын лаборатори, Хор судлалын лаборатори, Эмийн сорилтын лаборатори, Үндэсний оношлогоо, эмчилгээ болон Эрүүл мэндийн хөтөлбөр-IV,IV+,V төслүүд, Глобал сангийн буцалтгүй тусламжаар хэрэгжиж байгаа Сүрьеэгийн, ЭМ-ийн тогтолцоог бэхжүүлэх, ДОХ-ын төслийн санхүүгийн тайланг аудитад хамруулалгүй ЭМСС-ын санхүүгийн тайланд нэгтгэгдсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-ийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-ийн дагуу аудитад хамруулах арга хэмжээ авч байх.

Эрсдэлүүд

Аудит хийгдсэн санхүүгийн тайлан нэгтгэгдээгүйгээс санхүүгийн тайлангийн дүгнэлтэд нөлөөлөх;

Төсвийн захирагчийн хариу

Аудитаар илэрсэн энэхүү алдаа, зөрчил дутагдлыг төсвийн захирагч хүлээн зөвшөөрсөн болно.

АСУУДАЛ 2: САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

ТЭРГҮҮЛЭХ АЧ ХОЛБОГДОЛ №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Эрүүл мэнд, спортын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч нь төсвийн 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа Үндэсний аудитын газарт 2016 оны 4 дүгээр сарын 05-нд 1а/1388 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна. Тус санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 6 төрийн өмчит аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайланг нэгтгээгүй нь Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ын 3 дугаар зүйлийн 3.1-д “...төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь санхүүгийн тайлагналын зорилгоор хяналтанд байгаа төсөвт байгууллага, төсөл сан, төрийн сан, төрийн болон орон нутгийн өмчит бүх байгууллагуудын санхүүгийн тайланг нэгтгэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг толилуулна” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэж заасны дагуу Эрүүл мэнд, спортын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч нь 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн залруулсан тайланг 2016 оны 4 дүгээр сарын 21-ний 1а/1682 тоот албан бичгээр Үндэсний аудитын газарт дахин ирүүлсэн. Тус санхүүгийн нэгтгэсэн залруулсан тайлан нь өмнөх хуулийн хугацаанд ирүүлсэн тайлангаас санхүүгийн байдлын тайлан нь нийт 64,072.8 сая төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлэгдсэн нь материаллаг байдлын тогтоосон түвшингөөс 53,557.9 сая төгрөгөөр илүү байна.

Эрсдэлүүд

Хуулийн хугацаанд санхүүгийн тайлан гарахгүй байснаар хугацаандаа аудит хийгдэхгүй байх;

ҮАГ-ын зөвлөмж

Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйл болон Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ыг баримтлан ажиллах.

Төсвийн захирагчийн хариу

Аудитаар илэрсэн энэхүү алдаа, зөрчил дутагдлыг төсвийн захирагч хүлээн зөвшөөрсөн болно.

АСУУДАЛ 3: САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

ТЭРГҮҮЛЭХ АЧ ХОЛБОГДОЛ №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Залруулсан санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд гадаад зээлийн болон тусламжийн дансдын үлдэгдлийг санхүүгийн тайлангийн тодруулгад бүрэн тусгаагүй нь Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ын 4.2.3-т “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хөрөнгө, өр төлбөр, өмч, орлого, зардлын зүйлсийг тохируулсны дараа нэгтгэсэн дүнг гарган тайлагнана”, мөн журмын 4.4-т “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч болон түүний харьяа байгууллагуудын хооронд хийгдсэн устгагдсан ажил, гүйлгээг маягт 1-ийн 1.1, 1.2-ын дагуу баталгаажуулан санхүүгийн тайланд хавсарган ирүүлнэ” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна. Засгийн газрын нөөц хөрөнгийн дүн, улсын төсвөөс авсан санхүүжилтийн буцаан төвлөрүүлэлтийн дүнг тус тус зөрүүтэй тайлагнасан нь Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын стандарт 1-ийн хавсралт А-д “Үнэн зөв”, “Иж бүрэн”, “Тохиолдсон байх”, “Үнэлгээ” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Эрсдэлүүд

Хууль, дүрэм журмын дагуу санхүүгийн тайлан бэлтгэгдээгүйгээс санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ыг баримтлан ажиллах.

Төсвийн захирагчийн хариу

Аудитаар илэрсэн энэхүү алдаа, зөрчил дутагдлыг төсвийн захирагч хүлээн зөвшөөрсөн болно.

**АСУУДАЛ 4: САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН
ТАЙЛАН**

ТЭРГҮҮЛЭХ АЧ ХОЛБОГДОЛ №1

ҮАГ-ын ажиглалт

ЭМСС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар нийт 39,262.9 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрсний 63.8 сая төгрөгийн зөрчилд 59 төлбөрийн акт, 1,420.3 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах 39 албан шаардлага өгсөн бөгөөд аудитын явцад 13,306.9 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 236.4 сая төгрөгийн зөрчилтэй холбогдуулан 11 албан тушаалтанд хариуцлага тооцох санал өгч, 29 төсөвт байгууллагад “Хязгаарлалттай”, 1 байгууллагад “Сөрөг” санал, дүгнэлт өгсөн байна. Аудитын явцад 23,952.5 сая төгрөгийн алдаа, зөрчлийг арилгах талаар 235 зөвлөмж өгсөн байна. Энэ нь Эрүүл мэнд, спортын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудад дээрх зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 14.2.10-д “Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Эрсдэлүүд

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд зөрчил ихэссэнээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан буруу илэрхийлэгдэх.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.1-д “.....санхүүгийн тайлангийн аудитаар хязгаарлалттай, сөрөг санал, дүгнэлт авсан.....албан тушаалтанд холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлагыг төрийн аудитын байгууллагаас эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ” гэсэн заалтыг үндэслэн “Хязгаарлалттай” аудитын дүгнэлт авсан байгууллагуудын холбогдох албан тушаалтнуудад хариуцлага тооцох, дотоод аудитыг сайжруулж, аудитаар өгсөн зөвлөмж, акт, албан шаардлагыг биелүүлэн ажиллах;

Төсвийн захирагчийн хариу

Аудитаар илэрсэн энэхүү алдаа, зөрчил дутагдлыг төсвийн захирагч хүлээн зөвшөөрсөн болно.

АСУУДАЛ 5: ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

ТЭРГҮҮЛЭХ АЧ ХОЛБОГДОЛ №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээний санхүүгийн аудитын явцад ЭМСС-ын 2015 оны 101 дүгээр тушаалын дагуу техник хяналтын 265.8 сая төгрөгийн зардлыг зарцуулах тушаалаар 74.8 сая төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна. Үүнд: Тавилга, эд хогшлын зардалд 57.4 сая төгрөг, барилгын засварын тохижилтын зардалд 17.4 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Эрсдэлүүд

Зориулалтын хөрөнгийг ашиглаагүйгээс хөрөнгө үргүйдэх;

ҮАГ-ын зөвлөмж

Төсвийн тухай хуулийг мөрдөж хэрэгжүүлж ажиллах;

Төсвийн захирагчийн хариу

Аудитаар илэрсэн энэхүү алдаа, зөрчил дутагдлыг төсвийн захирагч хүлээн зөвшөөрсөн болно.

АСУУДАЛ 6: БОЛОВСОН ХҮЧИН

ТЭРГҮҮЛЭХ АЧ ХОЛБОГДОЛ №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Төсвийн ерөнхий нягтлан бодогч тайлант онд 3 удаа солигдсоноос шалтгаалан ЭМСС-ын 2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан 3 удаа засагдаж 2016 оны 4 дүгээр сарын 21-нд залруулсан санхүүгийн тайланг ирүүлсэн. Энэ нь санхүүгийн тайланг үнэн зөв илэрхийлэхэд учир дутагдалтай байсан.

Эрсдэлүүд

Санхүүгийн ажилтануудын тогтвор суурьшил муу байгаагаас санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх;

ҮАГ-ын зөвлөмж

Цаашид санхүүгийн багыг тогтвор суурьшилтай ажиллахад анхаарч ажиллах.

Төсвийн захирагчийн хариу

Аудитаар илэрсэн энэхүү алдаа, зөрчил дутагдлыг төсвийн захирагч хүлээн зөвшөөрсөн болно.

АСУУДАЛ 7: ЗӨВЛӨМЖИЙН БИЕЛЭЛТ

ТЭРГҮҮЛЭХ АЧ ХОЛБОГДОЛ №1

ҮАГ-ын ажиглалт

ЭМСС-ын төсвийн багцын 2014 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд ҮАГ-аас 7 зөвлөмж өгсөн боловч аудитын явцад зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүйгээс тайлант онд дахин зөрчил давтагдан гарч байгаа нь тус яамнаас харьяа байгууллагад тавих хяналт сул байгаатай холбоотой байна.

Эрсдэлүүд

Зөвлөмж биелүүлээгүйгээс санхүүгийн тайлангийн зөрчил буурахгүй байх;

ҮАГ-ын зөвлөмж

Өмнөх санхүүгийн аудитын зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн санаачлагатай ажиллах;

Төсвийн захирагчийн хариу

Аудитаар илэрсэн энэхүү алдаа, зөрчил дутагдлыг төсвийн захирагч хүлээн зөвшөөрсөн болно.

АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

ДАНСНЫ КОД	БАЛАНСЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ	ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	49,547,909,397.12	47,842,769,856.23
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	9,551,974,879.20	8,617,806,197.74
31100	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	278,977,845.29	16,528,131.22
31110	Төгрөг	185,771,165.29	16,528,131.22
31120	Гадаад валют		
31130	Нэмэлт санхүүжилт	93,206,680.00	
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	9,272,997,033.91	8,601,278,066.52
31210	Төгрөг	5,326,097,467.02	2,562,895,175.20
31211	Төрийн сангийн харилцах	4,807,549,875.05	2,438,564,445.03
31212	Монгол банкин дахь харилцах		
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	5,670,626.60	7,447,933.17
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах		
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	512,876,965.37	116,882,797.00
31220	Гадаад валют	3,946,899,566.89	6,038,382,891.32
31222	Монгол банк дахь харилцах		
31223	Арилжааны банк дахь харилцах	3,946,899,566.89	6,038,382,891.32
33	АВЛАГА	3,253,941,894.96	1,593,330,662.24
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	23,589,320.96	35,619,589.60
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	140,121,067.90	105,065,163.79
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	313,072,239.45	359,886,510.00
33402	Татвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/		464,838.00
33500	Бусад авлага	2,777,159,266.65	505,921,884.89
33510	Байгууллагаас авах авлага	2,687,776,747.82	430,774,253.70
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	89,382,518.83	75,147,631.19
33600	Зээлийн авлага	-	586,372,675.96
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	-	586,372,675.96
33611	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон		586,372,675.96
34	УРЬДЧИЛГАА	388,693,809.92	576,786,495.57
34600	Урьдчилж гарсан зардал	381,575,409.92	565,938,155.57
34710	Урьдчилгаа тооцоо	7,118,400.00	10,848,340.00
34711	Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа	7,118,400.00	6,259,600.00
34713	Цалингийн урьдчилгаа		4,588,740.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	35,973,568,713.55	36,249,322,625.86
35100	Түүхий эд материал	22,441,388,857.62	21,585,720,893.17
35110	Тусгай зориулалттай материал	4,699,123,036.82	6,149,970,478.43
35130	Эм боох материал	17,742,265,820.80	15,435,750,414.74
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	393,807,701.23	35,874,868.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	2,287,559,645.12	2,599,890,182.08
35400	Хангамжийн материал	10,668,443,015.58	11,868,684,739.61
35410	Бичиг хэргийн материал	332,603,309.63	366,446,988.95
35420	Аж ахуйн материал	2,867,881,930.84	3,065,662,380.03
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	595,530,010.60	679,724,095.52
35440	Түлш, шатах тослох материал	295,004,118.89	257,838,114.75
35450	Барилгын засварын материал	221,198,045.29	275,266,315.06
35460	Хүнсний материал	443,121,356.91	439,693,184.80
35470	Бусад хангамжийн материал	5,913,104,243.42	6,784,053,660.50
35600	Мал амьтад	182,369,494.00	159,151,943.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	379,730,099.49	805,523,874.82
36100	Барааны нөөц		2,964,344.00
36600	Бусад нөөц	379,730,099.49	802,559,530.82
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	498,546,788,910.94	535,821,269,510.54
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	498,546,788,910.94	535,821,269,510.54

Эрүүл мэнд, спортын яамны эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын
2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

39200	Биет хөрөнгө	497,869,103,525.89	535,170,941,670.60
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	512,721,536,551.30	556,271,828,650.04
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(229,768,758,461.02)	(239,402,529,556.29)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	22,821,752,678.34	24,781,575,940.61
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(12,353,466,279.82)	(14,715,331,245.94)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	230,659,126,005.92	267,501,903,099.98
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(101,260,716,804.96)	(124,563,907,012.48)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	18,305,333,082.10	24,296,726,888.90
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,549,522,315.49)	(11,913,256,790.29)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	652,154,418.99	854,422,539.99
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(274,285,708.49)	(318,143,481.53)
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	69,694,398.06	79,609,648.06
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл	(38,782,815.95)	(50,566,427.13)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	3,000,000.00	3,000,000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	6,413,895,875.81	7,308,558,621.51
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,444,450,021.31)	(3,591,248,702.16)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	62,816,798,108.00	48,510,059,183.30
39217	Ном	95,794,814.41	118,240,314.03
39300	Биет бус хөрөнгө	677,685,385.05	650,327,839.94
39301	Програм хангамж	1,749,247,564.00	1,748,921,462.76
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,119,043,549.02)	(1,165,246,161.97)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	51,705,057.57	264,819,647.57
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,223,687.50)	(198,167,108.42)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	548,094,698,308.06	583,664,039,366.77
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	7,912,942,377.14	9,621,073,885.43
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	7,912,942,377.14	9,621,073,885.43
41300	Өглөг	7,909,437,865.14	9,621,073,885.43
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	173,953,044.86	416,530,193.98
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	1,244,162,102.03	683,763,232.18
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	47,983,109.03	54,663,251.00
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	2,463,000.00	4,829,371,579.00
41360	Бусад өглөг	6,440,876,609.22	3,636,745,629.27
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	6,421,399,113.03	3,340,601,686.66
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	19,477,496.19	153,827,410.67
41363	Татварын өр		140,428,164.94
41364	НДШ - ийн өглөг		1,888,367.00
41400	Урьдчилж орсон орлого	3,504,512.00	-
41410	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	3,504,512.00	
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	540,181,755,930.92	574,042,965,481.34
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	540,181,755,930.92	574,042,965,481.34
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	347,179,240,007.73	346,734,716,205.61
51101	Өмч: төрийн	347,179,240,007.73	346,432,893,100.03
51102	-хувийн		
51103	-хувьцаат		
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг		301,823,105.58
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	39,605,125,956.13	74,539,935,241.23
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	39,605,125,956.13	40,806,791,522.04
51220	Тайлант үеийн үр дүн		33,733,143,719.19
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	153,397,389,967.06	152,768,314,034.50
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	548,094,698,308.06	583,664,039,366.77

АУДИТ ХИЙСЭН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

ДАНСНЫ КОД	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ӨМНӨХ ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛ	ТАЙЛАНТ ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛ
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	655,559,879,952.46	561,953,931,744.45
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	38,882,810,331.31	46,871,323,664.24
120	Нийтлэг татварын бус орлого	38,882,810,331.31	46,871,323,664.24
120001	Хувьцааны ногдол ашиг		
120002	Хүүгийн орлого		
120003	Торгуулийн орлого		
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	38,852,030,231.31	46,871,323,664.24
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	14,578,339,093.16	19,813,764,559.87
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,217,486,191.02	4,422,416,440.61
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих		
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	8,265,825,951.20	10,363,182,496.57
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	11,790,378,995.93	12,271,960,167.19
120005	Түрээсийн орлого	30,780,100.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	616,677,069,621.15	515,082,608,080.21
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	338,622,940,413.08	279,199,004,011.49
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	231,296,016,051.00	240,320,384,418.49
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	107,136,527,662.08	38,878,619,593.00
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	190,396,700.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	155,281,462,117.11	100,144,729,188.72
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	36,655,608,004.61	37,036,474,884.57
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл	7,738,647,745.79	4,071,256,444.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,664,502,013.79	8,192,340,550.46
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	92,619,465,074.43	44,137,635,807.17
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,301,697,878.49	5,653,665,323.50
131106	Төсвийн урамшуулал	2,301,541,400.00	1,053,356,179.02
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	-	1,925,000.00
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт		1,925,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	122,772,667,090.96	135,736,949,880.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих		373,622,215.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	122,772,667,090.96	135,363,327,665.00
134003	Нийгмийн даатгалын сангаас эмнэлгүүдэд олгох санхүүжилт		
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	549,206,167,655.32	525,743,382,637.15
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	439,496,673,680.65	480,141,886,426.15
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	410,127,061,440.46	453,162,645,548.23
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	195,055,829,432.83	212,077,202,746.69
210101	Үндсэн цалин	176,796,724,502.40	188,693,917,614.06
210102	Нэмэгдэл	3,012,592,484.48	8,466,631,969.23
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,899,363,123.04	5,735,247,788.58
210104	Урамшуулал	8,887,231,638.58	8,925,913,489.82

Эрүүл мэнд, спортын яамны эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын
2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,459,917,684.33	255,491,885.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	21,542,781,961.88	23,177,707,152.37
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,977,741,734.78	17,601,696,510.30
210202	Тэтгэмжийн даатгал	986,746,773.75	1,108,494,537.22
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,039,823,338.88	1,422,722,701.69
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	270,396,476.37	361,079,610.27
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,268,073,638.10	2,683,713,792.89
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	22,059,845,492.12	25,781,277,384.93
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,772,561,228.30	4,568,916,036.59
210302	Түлш, халаалт	12,553,624,668.30	14,595,875,612.54
210303	Цэвэр, бохир ус	4,806,917,232.52	5,438,906,591.60
210304	Байрны түрээс	926,742,363.00	1,177,579,144.20
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,936,233,739.59	10,149,084,146.37
210401	Бичиг хэрэг	1,574,174,504.33	1,610,519,185.06
210402	Тээвэр, шатахуун	4,263,381,004.35	4,009,373,465.90
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	498,428,830.31	429,411,057.67
210404	Ном, хэвлэл	37,102,647.34	430,478,471.02
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,191,434,564.42	1,963,735,256.84
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	828,660,405.40	1,032,142,435.82
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	541,704,359.40	58,333,150.74
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,001,347,424.04	615,091,123.32
2105	Нормативт зардал	84,848,250,538.15	93,741,795,277.29
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	72,034,689,609.86	80,910,409,529.97
210502	Хоол, хүнс	11,997,872,676.29	12,082,774,634.89
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	815,688,252.00	748,611,112.43
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,710,151,198.85	3,846,731,929.53
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	261,601,276.96	499,473,001.29
210602	Тавилга	144,906,393.40	51,474,829.20
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	73,165,790.98	161,424,480.30
210604	Урсгал засвар	3,230,477,737.51	3,134,359,618.74
2107	Томилолт, зочны зардал	1,170,541,430.11	1,054,674,034.68
210701	Гадаад албан томилолт	169,576,131.98	124,001,213.00
210702	Дотоод албан томилолт	934,896,751.55	911,449,527.68
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	66,068,546.58	19,223,294.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,282,755,347.36	7,529,408,785.37
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,537,118,143.76	6,698,401,991.16
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	103,460,980.00	113,359,767.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	69,547,564.00	59,736,581.48
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	37,663,632.50	44,766,933.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	11,263,513.30	12,770,087.51
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	264,426,190.80	360,785,971.51
210807	Газрын төлбөр	83,972,618.56	72,870,359.81
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	56,002,581.31	65,859,608.18
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	119,300,123.13	97,337,513.00
210814	Орлогын татварын зардал		3,519,972.72
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	67,520,672,299.57	75,804,764,091.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,088,242,519.01	25,383,270,060.59
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,932,709,807.76	6,247,971,640.80
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	35,499,719,972.80	44,173,522,389.61
212	ТАТААС	1,116,598.00	-
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	1,116,598.00	-

Эрүүл мэнд, спортын яамны эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын
2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	1,116,598.00	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	29,368,495,642.19	26,979,240,877.92
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	14,411,190.00	93,684,923.42
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		41,727,733.42
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	14,411,190.00	51,957,190.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,852,493,608.85	22,391,563,898.02
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	2,894,698,944.00	316,631,815.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	47,579,850.00	7,508,270.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	490,000,000.00	547,518,806.47
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		3,143,860,910.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт		4,017,909.38
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14,278,062,858.36	3,581,085,866.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	3,679,194,586.01	13,553,474,658.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,462,957,370.48	1,237,465,663.17
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,425,995,595.34	4,493,992,056.48
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,036,519,712.50	1,951,794,625.22
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,389,475,882.84	2,542,197,431.26
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	75,595,248.00	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	75,595,248.00	
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	109,709,493,974.67	45,601,496,211.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	109,709,493,974.67	45,601,496,211.00
220001	Барилга байгууламж	67,160,144,377.00	36,528,895,192.00
221001	Их засвар	16,591,593,692.00	3,229,976,522.00
222001	Тоног төхөөрөмж	24,632,548,349.57	5,727,302,205.00
223001	Бусад хөрөнгө	825,000.00	115,322,292.00
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө	1,324,382,556.10	
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	106,353,712,297.14	36,210,549,107.30
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	336,236,857.07	1,389.45
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	336,005,627.78	
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	231,229.29	1,389.45
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	2,403,576,061.13	2,477,406,777.56
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	1,484,567,198.85	946,271,804.28
225003	Хөрөнгө оруулалтын гарз	19,040,492.18	10,178,965.28
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз		104,164,115.62
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	899,968,370.10	1,416,791,892.38
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	104,286,373,093.08	33,733,143,719.19

АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

ДАНСН Ы КОД	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ӨМНӨХ ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛ	ТАЙЛАНТ ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛ
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	620,273,562,442.42	586,773,573,976.59
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	0	0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	32,206,203,529.75	34,174,680,003.45
120	Нийтлэг татварын бус орлого	32,206,203,529.75	34,174,680,003.45
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	32,206,203,529.75	34,174,680,003.45
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	14,483,219,194.81	20,225,519,033.87
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,872,180,698.43	2,582,365,101.18
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	10,850,803,636.51	11,366,795,868.40
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	588,067,358,912.67	552,598,893,973.14
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	443,279,575,613.08	391,360,828,551.49
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	335,952,651,251.00	352,482,208,958.49
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	107,136,527,662.08	38,878,619,593.00
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	190,396,700.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	20,186,323,785.62	23,963,209,402.13
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	605,788,496.48	6,671,533,228.40
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл	7,876,021,391.79	2,843,291,265.16
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,962,791,904.00	3,409,744,186.41
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,490,220,343.29	3,293,473,018.97
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,945,769,150.06	6,631,400,770.37
131106	Төсвийн урамшуулал	2,305,732,500.00	1,113,766,932.82
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	-	1,925,000.00
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт		1,925,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	124,601,459,513.97	137,272,931,019.52
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,758,792,423.01	1,909,603,354.52
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	122,842,667,090.96	135,363,327,665.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	503,020,864,260.13	544,276,537,510.94
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	503,020,864,260.13	544,276,537,510.94
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	366,238,349,195.71	402,539,364,899.98
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	194,402,567,986.98	211,544,535,210.45
210101	Үндсэн цалин	170,649,043,246.27	187,121,793,048.03
210102	Нэмэгдэл	167,780,729.32	370,384,876.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,116,163,438.42	8,391,786,829.32
210104	Урамшуулал	14,774,559,172.44	14,335,829,419.50
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,695,021,400.53	1,324,741,037.60
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	21,362,827,799.19	23,444,089,092.29
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,563,181,801.79	17,955,173,411.09
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,028,378,484.96	1,109,412,253.37
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,170,512,576.31	1,416,719,723.06
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	268,495,667.80	308,071,062.54

Эрүүл мэнд, спортын яамны эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын
2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,332,259,268.33	2,654,712,642.23
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,972,616,030.42	25,808,645,819.97
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,788,262,684.22	4,464,623,270.93
210302	Түлш, халаалт	12,423,566,833.19	14,671,586,751.94
210303	Цэвэр, бохир ус	4,759,074,783.70	5,500,435,642.90
210304	Байрны түрээс	1,001,711,729.31	1,172,000,154.20
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,023,409,900.83	8,948,985,473.23
210401	Бичиг хэрэг	1,136,785,009.00	1,138,914,769.97
210402	Тээвэр, шатахуун	4,153,574,641.46	3,850,838,768.01
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	510,935,489.56	406,602,332.28
210404	Ном, хэвлэл	212,492,876.30	351,719,098.27
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,487,747,747.09	2,120,800,119.75
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	521,874,137.42	1,080,110,384.95
2105	Нормативт зардал	84,100,223,170.60	88,735,944,788.66
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	71,583,638,005.87	75,118,182,881.32
210502	Хоол, хүнс	10,850,402,195.26	11,719,420,646.14
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,666,182,969.47	1,898,341,261.20
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,345,406,345.26	3,385,599,953.03
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,279,571,819.44	989,685,779.90
210602	Тавилга	131,183,256.76	38,151,639.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	282,250,554.28	193,019,362.49
210604	Урсгал засвар	2,652,400,714.78	2,164,743,171.64
2107	Томилолт, зочны зардал	1,053,299,124.37	997,677,466.11
210701	Гадаад албан томилолт	157,155,627.48	124,986,813.00
210702	Дотоод албан томилолт	878,200,669.89	854,074,509.11
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	17,942,827.00	18,616,144.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,390,955,268.65	13,533,807,462.35
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,640,365,547.43	12,758,842,790.85
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	126,494,211.00	113,107,397.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	69,273,574.00	55,526,037.11
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	43,961,091.77	37,595,415.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	9,975,985.00	9,564,600.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	284,198,453.83	368,578,222.51
210807	Газрын төлбөр	91,721,969.96	83,904,056.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	95,833,465.16	24,338,268.88
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	29,130,970.50	82,350,675.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,587,043,569.41	26,140,079,633.89
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,672,180,729.73	20,324,200,640.93
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,914,862,839.68	5,815,878,992.96
212	ТАТААС	1,116,598.00	-
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	1,116,598.00	-
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	1,116,598.00	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	136,781,398,466.42	141,737,172,610.96
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	104,071,301,045.82	37,027,590.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	104,056,889,855.82	
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	14,411,190.00	37,027,590.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	26,327,809,424.04	24,085,060,444.44
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	4,361,035,748.01	1,582,236,860.59
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	1,990,084.00	178,304,189.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	490,000,000.00	655,741,779.72
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		3,154,581,810.00

Эрүүл мэнд, спортын яамны эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын
2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт		4,017,909.38
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14,119,168,206.36	3,634,229,907.13
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	3,681,543,580.00	13,647,712,985.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,674,071,805.67	1,228,235,003.62
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,820,581,821.53	6,655,983,463.93
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		2,124,802,754.22
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө		77,960,858.42
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,820,581,821.53	4,453,219,851.29
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	411,073,467.68	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	411,073,467.68	
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	150,632,707.35	110,959,101,112.59
213501	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		110,959,101,112.59
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	150,632,707.35	
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	117,252,698,182.29	42,497,036,465.65
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	109,471,727,265.00	43,431,205,152.11
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	109,471,727,265.00	43,431,205,152.11
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	109,471,727,265.00	43,431,205,152.11
225001	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	109,471,727,265.00	43,431,205,152.11
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(109,471,727,265.00)	(43,431,205,152.11)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	7,780,970,917.29	(934,168,686.46)
IX	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,771,003,961.91	9,551,974,879.20
X	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	9,551,974,879.20	8,617,806,197.74

Эрүүл мэнд, спортын яамны эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын
2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

АУДИТ ХИЙСЭН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгсгөгөөр/

КОД	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ОРУУЛСАН КАПИТАЛ	ДАХИН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НӨӨЦ	ХУРИМТЛАГДСАН ДҮН	ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУВЬ ОРОЛЦООНИЙ НИЙТ ДҮН
1	2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	316,222,581,069.27	151,812,378,792.99	(63,583,857,363.43)	404,451,102,498.83
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			(1,097,389,773.52)	(1,097,389,773.52)
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	316,222,581,069.27	151,812,378,792.99	(64,681,247,136.95)	403,353,712,725.31
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний есөлт				-
5	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	30,956,658,938.46	1,585,011,174.07		32,541,670,112.53
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
7	Тайлант үеийн үр дүн			104,286,373,093.08	104,286,373,093.08
8	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	347,179,240,007.73	153,397,389,967.06	39,605,125,956.13	540,181,755,930.92
9	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			1,201,665,565.91	1,201,665,565.91
10	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	347,179,240,007.73	153,397,389,967.06	40,806,791,522.04	541,383,421,496.83
11	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний есөлт				-
12	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	(746,346,907.70)	(629,075,932.56)		(1,375,422,840.26)
13	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
14	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				-
15	Тайлант үеийн үр дүн	301,823,105.58		33,733,143,719.19	34,034,966,824.77
16	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	346,734,716,205.61	152,768,314,034.50	74,539,935,241.23	574,042,965,481.34

ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

ЭЗ АНГИЛАЛ	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ЗӨРҮҮ	ХУВЬ
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	616,389,456,700.00	551,394,539,240.55	(64,994,917,459.45)	(10.54)
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	548,346,755,600.00	512,515,919,647.55	(35,830,835,952.45)	(6.53)
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	410,432,154,800.00	381,401,172,349.07	(29,030,982,450.93)	(7.07)
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	208,885,574,000.00	208,825,556,046.15	(60,017,953.85)	(0.03)
210101	Үндсэн цалин	181,580,443,600.00	184,431,098,088.73	2,850,654,488.73	1.57
210102	Нэмэгдэл	375,923,900.00	368,604,876.00	(7,319,024.00)	(1.95)
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,737,133,400.00	8,391,786,829.32	(345,346,570.68)	(3.95)
210104	Урамшуулал	16,814,784,500.00	14,309,565,946.50	(2,505,218,553.50)	(14.90)
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,377,288,600.00	1,324,500,305.60	(52,788,294.40)	(3.83)
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	23,148,194,900.00	22,981,332,522.50	(166,862,377.50)	(0.72)
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,094,645,449.91	17,564,276,910.10	469,631,460.19	2.75
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,186,623,398.82	1,038,026,105.29	(148,597,293.53)	(12.52)
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,599,069,288.27	1,416,556,273.46	(182,513,014.81)	(11.41)
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	298,213,385.45	308,038,373.02	9,824,987.57	3.29
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,969,643,377.55	2,654,434,860.63	(315,208,516.92)	(10.61)
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	26,253,928,100.00	25,374,944,589.98	(878,983,510.02)	(3.35)
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,427,270,100.00	4,448,177,874.57	20,907,774.57	0.47
210302	Түлш, халаалт	15,211,266,800.00	14,325,163,483.31	(886,103,316.69)	(5.83)
210303	Цэвэр, бохир ус	5,740,865,700.00	5,491,210,571.90	(249,655,128.10)	(4.35)
210304	Байрны түрээс	874,525,500.00	1,110,392,660.20	235,867,160.20	26.97
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,960,760,900.00	7,983,243,649.08	22,482,749.08	0.28
210401	Бичиг хэрэг	712,656,700.00	953,387,465.74	240,730,765.74	33.78
210402	Тээвэр, шатахуун	3,955,797,700.00	3,631,000,515.28	(324,797,184.72)	(8.21)
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	363,901,100.00	401,253,057.28	37,351,957.28	10.26
210404	Ном, хэвлэл	41,109,900.00	218,110,504.27	177,000,604.27	430.55
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,240,800,600.00	2,108,593,541.75	(132,207,058.25)	(5.90)
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	646,494,900.00	670,898,564.76	24,403,664.76	3.77
2105	Нормативт зардал	84,519,181,600.00	83,874,666,244.56	(644,515,355.44)	(0.76)
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	71,247,712,600.00	70,949,790,311.09	(297,922,288.91)	(0.42)
210502	Хоол, хүнс	11,164,667,900.00	11,041,350,952.27	(123,316,947.73)	(1.10)
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,106,801,100.00	1,883,524,981.20	(223,276,118.80)	(10.60)
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,965,721,000.00	3,381,845,978.90	(4,583,875,021.10)	(57.55)
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,300,938,200.00	1,357,893,699.04	56,955,499.04	4.38
210602	Тавилга	163,344,100.00	149,456,486.00	(13,887,614.00)	(8.50)
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	258,552,600.00	200,008,031.59	(58,544,568.41)	(22.64)
210604	Урсгал засвар	6,242,886,100.00	1,674,487,762.27	(4,568,398,337.73)	(73.18)
2107	Томилолт, зочны зардал	659,057,600.00	537,648,797.63	(121,408,802.37)	(18.42)

Эрүүл мэнд, спортын яамны эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын
2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

210701	Гадаад албан томилолт	14,306,600.00	12,408,033.00	(1,898,567.00)	(13.27)
210702	Дотоод албан томилолт	604,824,100.00	506,624,620.63	(98,199,479.37)	(16.24)
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	39,926,900.00	18,616,144.00	(21,310,756.00)	(53.37)
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	32,792,762,800.00	12,783,283,270.59	(20,009,479,529.41)	(61.02)
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	31,709,761,200.00	12,021,367,689.31	(19,688,393,510.69)	(62.09)
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	125,565,300.00	88,410,512.00	(37,154,788.00)	(29.59)
210803	Даатгалын үйлчилгээ	53,904,800.00	51,386,056.11	(2,518,743.89)	(4.67)
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	53,932,900.00	37,018,075.00	(16,914,825.00)	(31.36)
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	15,658,200.00	9,564,600.00	(6,093,600.00)	(38.92)
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	579,337,200.00	388,552,710.51	(190,784,489.49)	(32.93)
210807	Газрын төлбөр	148,164,700.00	83,638,871.00	(64,525,829.00)	(43.55)
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	66,438,100.00	20,994,081.66	(45,444,018.34)	(68.40)
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	40,000,400.00	82,350,675.00	42,350,275.00	105.87
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,246,973,900.00	15,658,651,249.68	(2,588,322,650.32)	(14.18)
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,785,559,200.00	12,054,096,583.00	(3,731,462,617.00)	(23.64)
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,461,414,700.00	3,604,554,666.68	1,143,139,966.68	46.44
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	137,914,600,800.00	131,114,747,298.48	(6,799,853,501.52)	(4.93)
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	113,174,635,700.00	110,996,128,703.02	(2,178,506,996.98)	(1.92)
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	113,137,605,300.00	110,959,101,113.02	(2,178,504,186.98)	(1.93)
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	37,030,400.00	37,027,590.00	(2,810.00)	(0.01)
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,739,965,100.00	20,118,618,595.46	(4,621,346,504.54)	(18.68)
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	484,941,800.00	473,803,971.33	(11,137,828.67)	(2.30)
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	3,452,281,200.00	3,143,860,910.00	(308,420,290.00)	(8.93)
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	6,497,536,200.00	3,419,831,178.13	(3,077,705,021.87)	(47.37)
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	13,855,756,100.00	12,682,980,761.00	(1,172,775,339.00)	(8.46)
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	449,449,800.00	398,141,775.00	(51,308,025.00)	(11.42)
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	68,042,701,100.00	38,878,619,593.00	(29,164,081,507.00)	(42.86)
220001	Барилга байгууламж	48,663,373,500.00	32,740,176,071.00	(15,923,197,429.00)	(32.72)
221001	Их засвар	4,867,010,000.00	3,003,258,522.00	(1,863,751,478.00)	(38.29)
222001	Тоног төхөөрөмж	14,512,317,600.00	3,135,185,000.00	(11,377,132,600.00)	(78.40)
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	616,389,456,700.00	549,284,409,019.79	(67,105,047,680.21)	(10.89)
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	416,420,726,900.00	386,847,104,442.39	(29,573,622,457.61)	(7.10)
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	416,420,726,900.00	386,847,104,442.39	(29,573,622,457.61)	(7.10)
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	141,312,518,700.00	135,363,327,665.00	(5,949,191,035.00)	(4.21)

Эрүүл мэнд, спортын яамны эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын
2015 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	141,312,518,700.00	135,363,327,665.00	(5,949,191,035.00)	(4.21)
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	58,656,211,100.00	27,073,976,912.40	(31,582,234,187.60)	(53.84)
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	16,131,214,200.00	16,303,140,952.99	171,926,752.99	1.07
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,782,762,000.00	1,888,827,316.39	(893,934,683.61)	(32.12)
350004	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	39,742,234,900.00	8,882,008,643.02	(30,860,226,256.98)	(77.65)
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	19,891.00	20,195.00	304.00	1.53
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	148.00	148.00	-	-
610001	Төсвийн байгууллага	148.00	148.00	-	-
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	19,743.00	20,047.00	304.00	1.54
620001	Удирдах ажилтан	270.00	302.00	32.00	11.85
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	14,024.00	14,273.00	249.00	1.78
620003	Үйлчлэх ажилтан	5,290.00	5,326.00	36.00	0.68
620004	Гэрээт ажилтан	159.00	146.00	(13.00)	(8.18)